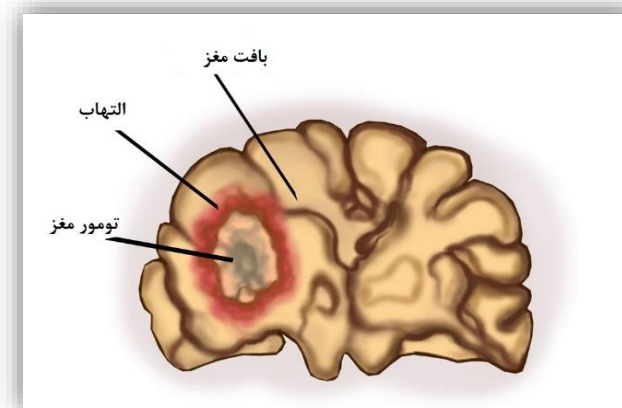

❖ شرح بیماری

تومورهای مغزی ضایعات فضاگیری هستند که سبب ایجاد فشار ، تهاجم و یا تخریب بافت‌های احاطه کننده مغز و ساختمان‌های عصبی می‌شوند . تومور مغزی می‌تواند در هر سنی اتفاق افتد و می‌توانند اولیه ، متاستاتیک و یا دارای منشاء پیش‌رونده باشند. در بالغین بیشترین میزان شیوع بین ۴۰ تا ۶۰ سالگی است . در کودکان اکثر تومورهای مغزی قبل از ۱ سالگی و یا بین سنین ۲ تا ۱۲ سالگی اتفاق می‌افتد . تومورها بر اساس خصوصیات بافت شناسی و درجه بدخیمی طبقه بندی می‌شوند . پیش آگهی بستگی به نوع تومور و وضعیت سلامت بیمار دارد .

❖ علائم

- ✓ یکی از اولین علائم و نشانه‌های تومور مغزی ، خاصیت غافلگیرکنندگی آن است.
- ✓ سردرد : موضعی یا عمومی

✓ تشنج

- ✓ تغییرات شعوری ، رفتاری و شخصیتی : عدم آگاهی به زمان و مکان ، عدم توانایی در اجرای دستورات ، تحریک پذیری ، فراموشی ، کاهش حافظه ، اختلال در قضاوت
- ✓ کاهش سطح هوشیاری ، گیجی و یا کما
- ✓ سرگیجه که با تغییر پوزیشن (وضعیت)
- ✓ تغییرات بینایی : دوبینی، اختلال میدان بینایی ، کاهش قدرت بینایی.
- ✓ علائم گوارشی مانند تهوع ، از دست دادن اشتها و استفراغ
- ✓ کاهش قدرت حرکتی : همی پارزی و همی پلژی (فلج نیمه بدن)
- ✓ آفازی
- ✓ اختلال در راه رفتن : اختلال در حفظ تعادل ، عدم هماهنگی در حرکت
- ✓ اختلالات شنوایی
- ✓ اختلالات حسی : هیپراستزی (حساسیت زیاد به لمس یا درد) ، پاراستزی (گزگز یا خواب‌رفتگی اندام) ، اگنوزی (عدم توانایی در تشخیص) ، آپراکسی (عدم توانایی در به کار بردن اشیاء) ، آگرافی (عدم توانایی در نوشتن) و استرگنوزیس (درک و تشخیص از طریق حس لامسه)
- ✓ اختلال عملکرد اعصاب جمجمه‌ای

❖ علل شایع

علت تومورهای مغزی ناشناخته است. بعضی از تئوری‌ها شامل عوامل ژنتیک ، هورمونی ، فاکتورها یا مواد شیمیایی، اشعه ، تروما (ضربه) ، ویروس‌ها و رژیم غذایی هستند.

❖ عوارض احتمالی

تومورهای مغزی در صورتی که درمان نشوند می‌توانند عوارضی از جمله مشکلات حرکتی، مشکل در تکلم و ادراک، تمرکز، افزایش فشار داخل جمجمه و ... را به دنبال داشته باشند.

❖ تشخیص

- ✓ تصویربرداری از جمجمه
- ✓ سی.تی.اسکن مغز: برای تعیین محل تومور و تشخیص اندازه‌ی آن و برای بررسی از نظر ادم مغز
- ✓ آنژیوگرافی مغز: بررسی عروق تومور و عروق اطراف تومور.
- ✓ ام.آر.آی (MRI) : برای تعیین اندازه و محل تومور و وضعیت عروقی تومور و ادم مغزی
- ✓ بیوپسی (نمونه‌برداری) مغز : برای بررسی تومور از نظر بافت شناسی و تعیین درجه تومور
- ✓ اندازه‌گیری فشار داخل جمجمه
- ✓ آزمایش چشم : در صورتی که تومور در بخش پیشانی مغز تشکیل شده باشد ، عصب بینایی که چشم را به مغز متصل می‌کند کمی دچار برآمدگی می‌شود.

✓ معاینه عصبی : چک کردن قدرت عضلانی ، رفلکس و حافظه و تشخیص احساس گرما از سرما بر روی پوست (آزمون احساس)

✓ یوگا ، تکنیک‌های آرام سازی و بیوفیدبک به کاهش استرس کمک می‌کنند . طب سوزنی جهت کم کردن عوارض جانبی داروها و گیاهان دارویی مانند استرالاگوس و پنجه‌ی گربه باعث تحریک سیستم ایمنی می‌شود.

✓ آنتی اسیدها

✓ مسکن‌ها : برای تسکین درد

✓ ضد استفراغ‌ها : برای به حداقل رساندن تهوع و استفراغ

✓ محدودیت مصرف مایعات : جهت پیشگیری از ادم مغزی

❖ درمان

درمان اختصاصی بسته به نوع تومور ، محل و میزان دسترسی به آن و همچنین میزان حساسیت تومور به اشعه انجام می‌شود.

درمان غیر جراحی :

✓ رادیوتراپی (پرتو درمانی)

✓ شیمی درمانی

درمان جراحی:

✓ برداشتن تومور از طریق جراحی

✓ جراحی با استفاده از لیزر

✓ میکروسرجری

✓ شنت بطنی- دهلیزی یا بطنی- شکمی برای تخلیه مایع مغزی- نخاعی (CSF)

درمان‌های جایگزین :

✓ در مورد ترکیب این گونه درمان‌ها با پزشک صحبت کرده و مطمئن شوید که این روش‌های درمانی مضر نبوده یا داروهای تجویز شده تداخل ندارند.

❖ فعالیت

✓ بیمار را به ادامه عملکردش (حرفه‌ای و اجتماعی) تا حد ممکن تشویق کنید تا از محرومیت حسی و انزوای اجتماعی بیمار اجتناب شود.

✓ بیمار را تشویق کنید تا جهت انجام فعالیت‌هایش در صورت نیاز کمک بگیرد.

❖ رژیم غذایی

✓ پیروی از رژیم تجویز شده توسط پزشک

✓ مصرف مایعات فراوان

❖ دارو

✓ کورتیکواستروئیدها مانند دگزامتازون (دکادرون): برای کنترل ادم مغزی و کاهش فشار داخل جمجمه

✓ دیورتیک‌های اسموتیک : برای کاهش ادم مغزی

✓ ضد تشنج‌ها مانند فنی توئین (دیلاتین) : برای پیشگیری از تشنج

✓ H2 بلاکرها مانند سایمتیدین یا : برای پیشگیری از زخم‌های استرسی

❖ درجه شرايطی به پزشک مراجعه نمائيد؟

در صورت مشاهده موارد زیر به پزشک مراجعه کنید

✓ حملات تشنج

✓ تغییر در سطح هوشیاری

✓ تغییرات رفتاری و عصبی

✓ تغییرات تنفسی

✓ عفونت همراه با تب

✓ خونریزی

✓ زخم استرسی : نفخ شکم و درد، استفراغ، مدفوع قیری رنگ

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهراد